

1 Styrk Kernefagligheden på Arts!

2
3 I forbindelse med universitets udviklings- og forandringsproces og de generelle
4 forandringer i universitetsverdenen er kernefaglighed på Aarhus Universitet på mange
5 af Arts-fagene kommet under pres. Studienævnene tvinges til at lægge tværfaglige
6 moduler ind i studieordningerne, de fagnære studiemiljøer forringes, og forskningen
7 organiseres i stigende grad separat fra undervisningen. Dette er en bekymrende tendens,
8 fordi svækkelsen af kernefagligheden er en svækkelse af grundlaget for en stærk
9 uddannelse, hvilket truer både AU som en garant for god uddannelse og de studerendes
10 fremtidige jobmuligheder.

11 12 **Tvungen tværfaglighed**

13 Siden år 2011 har alle studier på det tidligere humanistiske fakultet af dekanatet været
14 tvunget til at reservere i alt 40 ECTS dvs. 2/3 del af et studenterårsværk, i deres
15 studieordninger til tværfaglige moduler. Hhv. 10 point til HUMfag, svarende til 1/3
16 semester, og 30 point til profilfag, svarende til et helt semester – en ordning som
17 overvejes udvidet til resten af Arts. 2/3 årsværk er en stor del af uddannelserne, når op
18 til 1,5 årsværk allerede er tværfagligt med bachelor- og kandidattilvalg – så samlet set
19 bliver mere end 40 % af den studerendes uddannelse væk fra hovedfaget!
20 Artsrådet er generelt imod, at man underkender studienævnenes magt og kompetencer
21 ved at tvinge tiltag ned over dem og dermed frarøver de studerendes og VIP'ernes
22 muligheder for at præge, udvikle og kvalitetssikre deres uddannelser. Fagene på Arts er
23 meget forskellige, og derfor bør det være de studerende og VIP'er, som kender
24 uddannelserne og det efterfølgende arbejdsmarked bedst, som har kompetencen og
25 muligheden for at tilrettelægge uddannelsen gennem studienævnene. Artsrådet er ikke
26 imod tværfaglighed generelt, men vi mener, at en stærk tværfaglighed nødvendigvis må
27 bygge på en stærk kernefaglighed. Samtidig giver den nuværende uddannelsesstruktur
28 rig mulighed for tværfaglighed på både bachelor tilvalget og kandidaten, og derfor
29 mener vi ikke, de nye tvungne tiltag er nødvendige.

30 31 *HUMfag/Artsfag*

32 Fagene fra det gamle humanistiske fakultet har siden 2011 været tvungne til at afsætte
33 10 ECTS point på 3. semester på bacheloruddannelsen til HUMfag. Artsrådet anser dette
34 for at være problematisk af flere grunde. For det første udhuler HUMfaget
35 kernefagligheden på bacheloruddannelsernes hovedfag ved at mindske antallet af ECTS
36 point. For det andet er der på 3. semester i mange tilfælde endnu ikke opbygget en

37 kernefaglighed, som er tilstrækkelig stærkt til, at den kan anvendes i tværfaglige
38 sammenhænge. Samtidig udvander kravet om, at HUMfag skal henvende sig til alle
39 Artsstuderende, de udbudte fags niveau, hvilket generelt mindsker det faglige udbytte
40 på bacheloruddannelserne og forhindrer progression. Således forringer HUMfag
41 mulighederne for kvalificeret tværfaglighed på tilvalg.

42 Ud fra ovenstående argumenter mener Artsrådet, at HUMfag skal afskaffes, og at
43 studienævnene igen skal have selvbestemmelse over deres uddannelser.

44

45 *Profilfag*

46 Artsrådet anerkender, at profilfagene giver gode muligheder for, at nogle studerende
47 kan erhvervsrette deres uddannelser. Dog mener vi, at det er dybt problematisk, at
48 muligheden for at specialisere sig i sin egen kernefaglighed forringes drastisk ved at hele
49 30 ECTS-point, dvs. et helt semester, reserveres til tværfaglige profilfag. Dette resulterer
50 i nogle meget tynde kandidatuddannelserne for især studerende, der både vælger
51 bachelor- og kandidattilvalg, idet disse kun vil have mulighed for 15 ECTS-points
52 kernefaglig undervisning på deres hovedfag, hvilket er uacceptabelt. Artsrådet mener
53 som udgangspunkt, at der er flere gode muligheder i profilfagsordningen, men der skal
54 være plads til at studerende kan vælge kernefagligt på profilmesteret – og det er en
55 underskudsforretning, at studerende tager til fx København og Aalborg på udveksling
56 for at få kernefagligt kandidatundervisning.

57

58 Sammen med HUMfag er profilfag med til at skævvride fordelingen af de økonomiske
59 midler mellem uddannelserne på Arts, fordi de studier og institutter, der kan udbyde
60 mange og populære profilfag og HUMfag, får flere penge end de, der ikke kan udbyde så
61 mange. Dette skævvrider den eksisterende bemanning og øger desuden incitamentet til
62 at uddannelserne udbyder poppede 'buzzwords-fag' uden et acceptabelt akademisk
63 niveau.

64 Desuden mener Artsrådet, at det må være et krav, at profilfagene kvalitetssikres gennem
65 studienævnene - hvis fagene ikke bliver godkendt af VIP'er og studerende, opnår fagene
66 ikke den konstante evaluering og forbedring, som kun faglig kvalitetssikring kan
67 garantere.

68

69 **Fagidentitet og studiemiljø**

70 For at styrke kernefagligheden og uddannelserne generelt, er det vigtigt med stærke
71 fagnære studiemiljøer, der giver en faglig identitet og knytter de studerende til
72 medstuderende og forskere. AUs studiemiljøundersøgelse 2011 viser, at det er på Arts,
73 at færrest studerende føler sig som en del af et større fællesskab på deres studie, og at

74 det er her, de studerende vurderer mulighederne for social kontakt til medstuderende
75 dårligst¹. Andre undersøgelser viser, at dårlig social tilknytning til studiet øger risikoen
76 for at studerende falder fra deres studie, ligesom det svækker den faglige og sociale
77 identitet.² Derfor er det særligt alarmerende, at Arts er det fakultet, som i forbindelse
78 med universitets udviklings- og forandringsproces har oplevet flest ændringer og
79 forringelser i det fagnære fysiske studiemiljø. Studier har mistet opholdsrum og
80 foreningslokaler, velfungerende fagnære miljøer splittes op, lokale fagbiblioteker lukkes
81 så adgangen til materialer forringes, og muligheden for personlige læsepladser
82 forsvinder.

83 Artsrådet mener, at et stærkt fysisk fagmiljø blandt andet kræver lokale
84 studenterstyrede faglokaler, foreningslokaler, plads til lokale fredagsbarer, fagnære
85 grupperum og læsepladser. Desuden er det vigtigt med fagnære biblioteker, hvor der er
86 direkte adgang til den relevante faglige litteratur og fagenes præsenssamlinger. Desuden
87 bør det fysiske studiemiljø understøtte tæt kontakt mellem forskere og studerende.
88 Udover at et stærkt fagmiljø styrker kernefagligheden, muliggør det også et stærkt
89 fagligt netværk, der kan forbedre karrieremulighederne for især nye dimittender.

90

91 **Forskningsbaseret uddannelse**

92 Det er essentielt for gode kernefaglige universitetsuddannelser, at undervisningen er
93 forskningsbaseret. Det er det forskningsbaserede element, der adskiller universitetet fra
94 andre typer af uddannelsesinstitutioner, og det er med til at sikre, at undervisningen
95 altid er på forkant med den nyeste forskning indenfor det pågældende felt. Samtidig
96 giver forskningsbaseret undervisning de studerende indsigt i akademiske metoder og
97 bidrager til udvikling af generelle akademiske kompetencer, metodebevidsthed og
98 kritisk tænkning. Derfor er Artsrådet kritisk overfor de tværfaglige perspektiver, da
99 disse har en kraftig tendens til at flytte forskerne væk fra de studerende. Ligeledes er vi
100 kritiske overfor at uddannelse og forskning på Arts i den nye struktur organiseres
101 separat i hhv. forskningsfællesskaber' og underviser teams. Samtidig er der en tendens
102 til at mere og mere forskning sker i tværfaglige centre, hvilket både forringer
103 mulighederne for forskningsbaseret uddannelse, da de færreste centre tilbyder
104 uddannelser, samtidig med at centrene suger midler væk fra kernefagene. Artsrådet
105 mener, at man i højere grad bør integrere undervisning og forskning i en samlet
106 organisering, der har stærke kernefaglige miljøer som et solidt fundament. Vi mener at

¹ <http://www.e-pages.dk/aarhusuniversitet/230/fullpdf/full4fbc1a13ea5a6.pdf>, s 12

² Jf. f.eks. <http://universitetsavisen.dk/uddannelse/ingen-rustur-ingen-eksamen-eller>

107 forskningsbaseret undervisning er basis for det moderne universitet og en samtids-
108 relevant uddannelse.

109

110 **Suppleringskurser er nødvendige for kernefagligheden**

111 Med finansloven 2011 afskaffede regeringen brugerbetalingen på suppleringskurser,
112 der er nødvendige ved optagelse på en kandidat fra en anden bachelor eller
113 professionsbachelor. Artsrådet ser det som et stort fremskridt i kampen mod
114 brugerbetaling og er generelt positive overfor, at studerende nu får bedre muligheder
115 for at sammensætte uddannelser på tværs af fagskel og institutioner. I redegørelsen 'Om
116 større sammenhæng i uddannelsessystemet' fremsætter regeringen imidlertid
117 målsætningen om at afskaffe suppleringskurser fra 2013³, hvilket vi anser for at være et
118 skridt i den forkerte retning. Kandidatuddannelsernes krav om suppleringskurser er et
119 forsøg på at sikre et ordentlig kernefagligt niveau, og en afskaffelse vil enten betyde at
120 kandidatuddannelserne må sænke niveauet for at gøre det muligt for studerende at
121 klare uddannelserne uden suppleringskurser, eller at en stor gruppe udelukkes fra at komme
122 ind på ellers oplagte kandidater. Afskaffelsen af suppleringskurserne og regeringens
123 øvrige intentioner om at skabe sammenhæng og fleksibilitet i uddannelsessystemer, vil
124 føre til, at kernefagligheden svækkes på både professionsbachelorerne, bachelorerne og
125 kandidaterne på grund af en generel ensretning, til skade for uddannelseskvalitet, de
126 studerende og samfundet generelt. Artsrådet kræver derfor, at planerne om at afskaffe
127 suppleringskurser trækkes tilbage.

128

129 **Konklusion**

130 Det er Artsrådets opfattelse, at hvis disse krav eftergives, vil det styrke kernefagligheden
131 på Arts, hvilket vil være til gavn både for de studerendes faglige og akademisk niveau og
132 for deres fremtidige jobmuligheder.

³ <http://fivu.dk/publikationer/2012/stoerre-sammenhaeng-i-det-videregaende-uddannelsessystem/stoerre-sammenhaeng-i-det-videregaende-uddannelsessystem.pdf>, s. 24